

Yhteenvettoa hyvinvoinnin tilasta 2024

Hyvän elämän ohjelman valmistelun yhteydessä koottua indikaattoritietoa lasten, nuorten ja aikuisten hyvinvoinnista

Hyvinvointikoordinaattori Arja Väänänen

Yhteenveto hyvinvoinnin tilasta, lapset ja nuoret

Hyvää kehitystä

- 4.–5. luokkalaiset kokevat terveytensä melko hyväksi.
- Positiivisen mielenterveyden kokemus on hieman lisääntynyt eri ikäryhmissä.
- Lapsilla ja nuorilla harrastaminen on hyvällä tasolla.
- Nuorisotyöttömyys on vähentynyt.
- Raittiiden osuus on lisääntynyt eri ikäryhmissä.
- Alkoholin humalahakuinen juominen on vähentynyt nuorten keskuudessa.
- Yksinäisyyden kokemus on vähentynyt ammattiin opiskelevilla.

Lähteet:

Kouluterveyskyselyn tulokset 2023, THL

Tilastokeskus

Huolestuttavaa

- Koululaisten aamupalan ja kouluruuan jättäminen väliin on yleistä.
- Liikkuminen on vähäistä monilla ikäryhmillä.
- Ylipainoisten lasten ja nuorten määrä on huolestuttavan suuri.
- Lasten ja nuorten toimintakyky on heikentynyt.
- Koululaisten kokemus terveydestään on huonontunut.
- Yksinäisyys on lisääntynyt peruskoululaisilla ja lukiolaisilla.
- Nuorista koulutuksen ulkopuolelle jää Mikkelissä noin 11 % ja on huonompi tilanne kuin vertailukaupungeissa.
- Heikko osallisuuden kokemus on Mikkelissä lisääntynyt.
- Syrjäytymisriskissä on lähes 20 % nuorista.
- Koulukiusaaminen on lisääntynyt useilla ikäryhmillä.
- Lasten ja nuorten kokema väkivalta on yleistä.
- Keskusteluvaikeudet vanhempien kanssa ovat lisääntyneet.
- Koulu-uupumus on lisääntynyt, erityisesti tytöillä.
- Positiivisen mielenterveyden kokemus on huolestuttavan vähäistä, erityisesti tytöillä.
- Ahdistuneisuus on yleistä, erityisesti tyttöjen keskuudessa.
- Mielenterveyden häiriöiden hoitoon tarvittava hoito on lisääntynyt.
- Nuorten syrjäytymisriski on korkea.
- Huumeiden saatavuus ja käyttö ovat yleisiä nuorten keskuudessa.
- Tupakointi ja sähkötupakan käyttö ovat lisääntyneet nuorten keskuudessa.

Yhteenveto hyvinvoinnin tilasta, aikuisväestö (osin vaikutuksia myös lapsiin ja nuoriin)

Hyvää kehitystä

- Terveytensä huonoksi kokevien osuus on vähentynyt, erityisesti vertailukaupunkeihin nähden.
- Sairastavuusindeksi on parantunut.
- Kaatumisten ja putoamisten vuoksi sairaaloissa hoidettavien hoitajaksot ovat vähentyneet.
- Elämänlaatunsa hyväksi kokeneiden määrä on lisääntynyt, erityisesti työikäisillä ja yli 65-vuotiailla.
- Psykkisesti merkittävästi kuormittuneiden osuus on vähentynyt.
- Yksinäisyyden kokemus on vähentynyt ammattiin aikuisväestöllä.

Huolestuttavaa

- Lihavia on 20 %.
- Liikkumattomuus on lisääntynyt, on jo lähes 30 %.
- Ennenaikaisesti menetettyjä elinvuosia (PYLL-indeksi) on selkeästi vertailukaupunkeja enemmän.
- Mielen terveyden haasteet ja vakavat mielen terveydenhäiriöt ovat yleisiä.
- Alkoholin kulutus on runsasta aikuisväestön keskuudessa.
- Päihteiden vuoksi sairaalahoitajaksoja on enemmän kuin vertailukaupungeissa.
- Työttömien osuus työvoimasta on lisääntynyt.
- Niiden osuus, jotka arvioivat jaksavansa työelämässä vanhuuseläkeikään saakka, on pienentynyt merkittävästi.

Johtopäätökset

- Hyvää osallisuuden kokemusta ja vähäisempää yksinäisyyden kokemusta sekä aikuisväestön aktiivista järjestötoimintaan tmv. osallistumista samoin lasten ja nuorten aktiivista harrastamista voi pitää hyvänä kehityksenä Mikkelissä. Peruskouluikäisiä on kannustettu harrastamiseen mm. harrastamisen Suomen mallin ja koulujen kerhotoiminnan mukaisilla mahdollisuuksilla. Ikääntyneitä on koulutettu vertaisohjaajiksi ja tarjottu maksuttomia liikuntavuoroja eri puolilla kaupunkia. Aikuisväestön kokemus omasta terveydestä, elämänlaadusta ja vähäisemmästä kuormittuneisuudesta on hyvää kehitystä.
- Nuorisotyöttömyys on vähentynyt, samoin vaikeasti työllistyvien osuus on hivenen vähentynyt. Kuitenkin nuorten syrjäytymisriski on korkea. Nuorten raittiiden osuus on lisääntynyt ja humalahakuinen juominen kaikissa nuorten ikäryhmissä on vähentynyt.
- Hyvää kehitystä kaatumisten vähenemiseen on mahdollisesti saatu yli 65-vuotiaille suunnatuilla liukuesteiden jakelulla.
- Huolestuttavaa ovat nuorten kokemat väkivallan kokemukset, mielenterveyden haasteet kaikilla ikäryhmillä, laittomien huumeiden samoin sähkötupakan selkeästi lisääntynyt käyttö nuorilla.
- Huolestuttavaa kehitystä on liikkumattomuus kaikilla ikäryhmillä, ylipainon yleisyys ja fyysisen toimintakyvyn heikkous. Vaikuttaa siltä, että tarpeen on resursoida sekä liikkumisen että fyysisen kunnon kohentamistoimiin kuin mielen hyvinvoinnin tukemiseen ja ehkäisevään päihdetyöhön.